

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग

शासन परिपत्रक क्र. मुद्रांक-१०९३/२००१/ प्र. प्र. ६८६/प्र-१

मंत्रालय, मुंबई-४०० ४३२

दिनांक: २६-४-१९९५

परिपत्रक:-

नोंदणी अध्याय १९०८ मधील कलम १७ प्रमाणे स्थावर बाळगलेले भूतः
होताना, ज्या बाळगलेली किंमत रुपये १००/- पेक्षा जास्त असून ती ज्या दरम्यान
दस्ता-१) (कंदोपत्र २) हक्क नोंद पत्र ३) बाटणीपत्र ४) मंजूर पत्र ५) महासंक
प्रमाणेपट्टा यांची नोंदणी करणे बांधकामे अभियंता आहे. असे असताना देखून
महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९५६ मधील कलम १४९ व १५० प्रमाणे नोंदी
असताना महसूल विभागाचे व भूमि अभियंता विभागाचे अधिकारी, तोंदी सुचना
आर लेखी अर्क देऊन स्थावर बाळगलेल्या भूतःकरणाचे करार करतात व त्यामुळे
शासनाचे मुद्रांक शुल्क व नोंदणी फी ये उत्पन्न होता आहे. शासनाचे मुद्रांक शुल्काचे
व नोंदणी फी ये होणारे सुचना तक्रार देऊन बसविली जाणारे तक्रार शुद्ध
अभियंता पुणे यांनी याबाबत त्यांच्या क्षेत्रा अभियंता-यांना नोंदणी करण्याबाबत
आदेश दिलेला [तोंद पत्र नोंदलेली आहे.] तदनुसारही मंडळाची लेखी कार्यवाही
व शासनाचे शासनाचा महसूल जेव्हाही वसूल होत नाही. म्हणून महाराष्ट्र जमीन
महसूल अधिनियम १९५६ मधील कलम १४९ व १५० अन्वये नोंदणी कार्यवाही सुनिश्चित
अशी सुधारणा करताना किंवा कोणता प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. नोंदणी फी व मुद्रांक शुल्काचे शासनाचे उत्पन्न होऊन म्हणून शासन असा
आदेश देत आहे की, १९०८ मधील कलम १७ प्रमाणे स्थावर बाळगलेले सर्व दस्तऐवज
हे सध्याचे नोंदवाक्याची तरतूद आहे त्याप्रमाणे नोंदविण्यात यावेत. असे दस्तऐवज
नोंदविण्याविषय व त्यावर निष्ठाप्रमाणे मुद्रांक शुल्क भरण्याविषय दस्तऐवज
करार करण्यासाठी स्वीकार नयेत. याबाबत सर्व संबंधित क्षेत्रा अभियंता-यांनी
आवश्यक ती नोंद घ्यावी व शासनाचा महसूल वसूल नव्हती याची दखता घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

र. मा. विंदकर

[र. मा. विंदकर]

अध्यक्ष

महसूल व वन विभाग

प्रश्न/

प्रति,

- १] सर्व विभागीय आगुस्त
- २] जयार्थंदी आगुस्त आगि लंघातक भूमि अभिलेख महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ३] नोंदणी महानिरीक्षक व सुदार्क निर्देशक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ४] सर्व नोंदणी उपज्ज्ञानिरीक्षक व सुदार्क उपनिरीक्षक,
- ५] सर्व उपलंघातक भूमि अभिलेख
- ६] सर्व अधिकार, भूमि अभिलेख
- ७] सर्वजिल्हाधिकारी व महाजिल्हाधिकारी,
- ८] सर्व सुदार्क जिल्हाधिकारी
- ९] सर्व सुदार्क अधिकार, मुंबई.
- १०] सर्व कार्यरत अधिकारी, महत्त्व व वन विभाग, मुंबई-३२
- ११] सर्व विधी व व्याप विभाग, संजालय, मुंबई-३२
- १२] निवड नस्ती य-१ कार्यरत, महत्त्व व वन विभाग, संजालय, मुंबई-३२

प्रकारचे असलेले व वर कुठाला केल्याप्रमाणे निष्काटीची किंमत १००० -

किंवा त्यापेक्षा जास्त असून तर नोंदणीकृत दस्तऐवज अतिवारी आहे. तसेच, निष्काट हक्क सोडलेले तो. रजावारी जमनास भरते दोघेची नवि कमी करण्याचा नगर भूभाषण अधिकारी यांचा दिनांक २२/५/१९८७ चा आदेश अर्थ आहे.

२. तदनुसार दिनांक २२/५/१९८७ चा आदेश पाहता त्यावेळी ज्ये. मिर्झासात येतो श्री. श्री. साहेबराव दामू मिर्झे वने यांचा अर्थ दि. ७-९-८७ याच दिनांक २४-५-८७ याद्वारे नगर भूभाषण अधिकारी यांनी त्यापेक्षात दिनांक २२-५-८७ च्या आदेशाने श्री. साहेबराव दामू मिर्झे प्लॉट नंबर २ हे नवि कमी केले आहे.

३. दिनांक २२-२-१९८८ ची आदेश नोंद पाहता, श्री. साहेबराव दामू मिर्झे, यांचा दिनांक १२/१/८८ चा अर्थ व दिनांक १४/२/८८ च्या जबाबदाऱ्या नगर भूभाषण अधिकारी यांनी त्यापेक्षात दिनांक २४/२/८८ च्या आदेशाने साहेबराव दामू मिर्झे यांचे नावावरून जमनास म्हणून त्यांच्या वतीने श्री. तुर्नडा साहेबराव मिर्झे यांचे नाव पुढेकडील २५५-६० श्री. जि. जे. साहेबराव यांच्या वतीने दाखल केले आहे. तसेच जेव्हा नोंद पाहता ती निष्काट अर्थ व जबाबदाऱ्या केल्याचे दिसून येते श्री. साहेबराव दामू मिर्झे हे हयात जमनास त्यापेक्षात वतीने नाव कोणत्याही नोंदणीकृत दस्तऐवज न करता, यांच्या वतीने दाखल करणे ही बाब अर्थ आहे. कारण दिनांक ५-३-८६ च्या नोंदीने श्री. साहेबराव दामू मिर्झे हे वरत हयात जमने जमने आहेत. तसे नोंदीत त्यांच्या वतीने श्री. तुर्नडा यांच्या नावाचा अर्थ साही. तसेच श्री. साहेबराव दामू मिर्झे हे जेव्हा वरत हयात उपरोक्त मिळतीत त्यापेक्षात यांच्या वतीने जमनास त्यांच्या हयातील कोणत्याही प्रकारचा नोंदणीकृत दस्तऐवज न करता त्यांच्याकडे जमनास देण्याची काही भागात वतीने श्री. तुर्नडा यांचे नाव नोंदणीकृत दस्तऐवजावरील मिळतीत नोंदलेल्या ^{दाखल} करता येणार नाही.

४. तदनुसार माझे २० मे ८८ च्या नोंदीने दिनांक २३-५-८८ अर्थ व २५-५-८८ च्या जबाबाने नगर भूभाषण अधिकारी यांनी दिनांक २०-५-८८ रोजी आदेश देऊन दिनांक २२/२/८८ च्या नोंदीने श्री. तुर्नडा साहेबराव मिर्झे यांचे नाव दाखल केले होते ते कमी केले आहे. ते करताना नगरभूभाषण अधिकारी यांनी कोणत्याही प्रकारचा नोंदणीकृत दस्तऐवज किंवा रजिस्ट्रारचे केल्याचे दिसून येत नाही. वास्तविक पाहता हिंदू स्त्रीस जेव्हा स्काटो मिळत किंवा मिळतीतील काही भाग कोणत्याही हक्क तीपासनाच्या प्रकाराने येतो त्यावेळी तिची स्वच्छता रजिस्ट्रार/स्वतंत्रादित मिळत ठरते. आणि जेव्हा स्वच्छता रजिस्ट्रारचे हस्तांतरण करावयाचे असते व त्या मिळतीची किंमत स्थळे १००/- पेक्षा जास्त असत तर नोंदणीकृत दस्तऐवज अतिवारी आहे.

સચ્ચ, ઘરેલિ પ્રમાણે ફેરફાર નોંધી મેંડુ કરતાના વગર એમ બાબી બહાનું નાનું.

વ તથાપ્રમાણે નોંધનીકૃત દસ્તાવેજોદ્વારે રાજ્યગાતનાત મિલ્કતોરે ઉત્પન્ન હુકમે તેવ્હા
અથા બાબી મ્હુ નોત મ્હુસ બાતીપ્રમાણે તુજના દેખેલ ક્રોત આદે.

નોંધની કાયદા ૧૯૦૮ કલમ ૧૭ ૩ ૧૮ માંથી જ્યાં મહત્વાયે બાબીની નોંધની
કરતાના માહિતી દિલી ગાદે તી બાતીપ્રમાણે

[૧] નોંધની કાયદા ૧૯૦૮ કલમ ૧૭૫૮૫૯ બાતીપ્રમાણે દસ્તાવેજગતિ તત્તલીની નોંધનીની
આધારવક્તા ગાદે.

૧. સ્થાવર મિલ્કતી/જમિનીયે દામ, દેખી ૩ વર્ગિતવન
૨. જ્યાં સ્થાવર મિલ્કતી/જમિનીની રિમિત ૧૦૫/- ૩ તથાતુન અધિક ઝોલ
તથા મિલ્કતી/જમિનીયે વિનામુલ્ય હાતર હાતિતારાધે દસ્તાવેજ.
૩. વિનામુલ્યવન અન્ય હાતિતારાધે દસ્તાવેજ વાતલીમુકે રિંગા કોર્પોરેશનીની રિમિત
ગાથા કરીયવા વાતલીમુકે જમિનીયે હલક પ્રાપ્ત રિંગા નક્ક હોત ગતલીત તથા વાતલ્યા.
૪. સ્થાવર મિલ્કતી/જમિનીયે વર્ષ-વર્ષ યે રિંગા તથાવેગા અધિક વ્યયધે વટહવાયે
દસ્તાવેજ.
૫. વિનામુલ્યવન અન્ય હાતિતારાતંબીની સ્વાગતવાગા હુકમનાના રિંગા મિલ્કતવન

[૨] તથાપ્રમાણે તલર નોંધની કાયદા ૧૯૦૮ કલમ ૧૮ માંથી કાતીલ દસ્તાવેજગતિ
નોંધની વેર્ગિતવક ગાદે.

૧. જ્યાં સ્થાવર મિલ્કતી/જમિનીની રિમિત ૧૦૫/- તથા વેગા કાતી ઝોલ તથા
મિલ્કતી/જમિનીયે વિનામુલ્યવન ૩ વર્ગિત વગાવ્યતિરિત હાતરદસ્તાવેજગતિતથાવેદસ્તાવેજ
૨. ૨૫ વર્ષા વેગા કાતી કાતલવાયીયે ૩ કલમ ૧૭ કાતી માત્રી રિંગેલ્યા વટહવાયે
દસ્તાવેજ.
૩. જ્યાં દસ્તાવેજગતિ સ્થાવર મિલ્કત જમિનીયે તલક તંવાદન રિંગા સ્વગતીકરણ હોવા
તથાની વાતલી રિંગા દસ્તાવેજગતી રિમિત ગદા કેલ્યા-૩ વાતલી.
૪. દસ્તાવેજ મિલ્કત દસ્તાવેજ [અધિકિય ૧૮૮૨ મલીત] કલમ-૪૩ બાતીતપુર્તવિત
દસ્તાવેજ નોંધીત રિંગા કાતલવા

૫. કલમ ૧૭ પ્રમાણે નોંધની આધારક નસવાયે તર્ક દસ્તાવેજ.
તરી ફેરફાર નોંધી કરતાના ઘરેલ બાબી કટાકાને વિચારતિ વેગાતિ
વાતલ્યા. તથાકે દુર્ગિત આત્યાત, મેરીર દલક વેગાતિ વેર્ગ. વાંધો નોંધ કરાવી.

તલી/-[ડી. ટી. કામી]

વગાવંધી અપુર્વત ગામિ તંવાતક મુમિર્ગવેલક

મહાનગર રાજ્ય મંડી.